

تاب‌آوری شهری؛ مسیر هوشمندانه برای مقابله با تغییرات اقلیمی

تاب‌آوری

درمانی در برابر آسیب‌ها خواهد بود. شریعتی با اشاره به تجربه چندین‌ساله‌اصفهان در رویارویی بابحران‌های زیست‌محیطی ازجمله خشکسالی، فرونشست زمین و آلودگی هوا می‌گوید: اصفهان سال‌ها است با بحران خشکسالی مواجه است و آثار آن در بخش‌های مختلف زندگی شهری دیده می‌شود.اما با تدابیر و برنامه‌ریزی‌های دقیق مدیریت شهری، این بحران‌ها تا حد زیادی کنترل شده و هم‌اکنون با جدیت بیشتری دنبال می‌شود.تاب‌تابینیم از ظرفیت‌هاو پتانسیل‌های شهر بهره‌برداری می‌شود.تاب‌تابی میان محیط و رفتار انسان و استفاده از منابع طبیعی و انسانی را تعریف می‌کند. در کنار شناسایی ظرفیت‌های محیطی، آگاهسازی و آموزش مردم نقش مهمی در افزایش تاب‌آوری دارد. شهروندان باید بدانند در زمان بروز بحران‌ها همچون سیلاب، زلزله یا حتی آسیب‌های زیرساختی چگونه رفتار کنند، چنه اقدامات پیشگیرانه‌ای انجام دهند و چگونه در عملیات امدادی و بازتوانی مشارکت داشته باشند. عضو هیئت‌رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به نمونه‌هایی از حوادث شهری می‌گوید: به‌عنوان مثال چند سال پیش در مسیر جاده شیراز سیلابی رخ داد که پیش‌بینی آن دشوار بود، اما تجربه آن باعث شد تا نظام مدیریت بحران در شهر فعال‌تر و ساختارمندتر شود. همچنین در پروژه‌های عمرانی بزرگ مانند جاده فرودگاه یا مسیر شهید آیت‌الله صدوقی نیز با توجه به احتمال بروز آسیب‌های ناشی از خاکبرداری، سازوکارهای نظارتی و ایمنی ویژه‌ای طراحی شده است تا از بروز خسارت‌های احتمالی جلوگیری شود. شریعتی با بیان اینکه‌امروز مدیریت بحران در اصفهان ساختار سازمان‌یافته و فعالی دارد، اظهار می‌کند: در حال حاضر شهر اصفهان دارای مرکز فرماندهی بحران پیش‌رفته‌ای است که پس از تهران، دومین مرکز بزرگ کشور به‌شمار می‌رود و این مرکز مجهز به شبکه فیبر نوری و سیستم‌های ارتباطی مستقل است تا در مواقع بحرانی بتواند بدون وابستگی به شبکه‌های دیگر، به‌صورت مستقل خدمات‌رسانی کند. او ادامه می‌دهد: در آخرین جلسه شورای شهر و کمیسیون تلفیق، گزارشی از عملکرد مدیریت بحران ارائه شد که نشان داد طی چند سال گذشته، تمام ۱۵ منطقه شهرداری اصفهان دارای پوشش بحران هستند و ظرفیت‌هایی همچون مدارس، مساجد، ورزشگاه‌ها و پناهگاه‌های عمومی شناسایی و آماده‌سازی شدند تا در صورت وقوع بحران، بتوان از آن‌ها برای اسکان و خدمات‌رسانی اضطراری استفاده کرد. شریعتی تأکید می‌کند: در هر منطقه اصفهان، افراد مسئول و آموزش‌دیده‌ای از میان پزشکان، نیروهای امدادی و داوطلبان مردمی مشخص شدند تا در شرایط اضطراری بتوانند نقش خود را ایفا کنند. او می‌افزاید: برنامه‌ریزی از دل محلات آغاز شده و به سطح مناطق و سپس مرکز فرماندهی بحران شهر رسیده‌است و در این میان، همکاری گسترده میان مدیریت شهر، بسیج، گرومهای جهادی، هلال احمر، کمیته امداد و

سایر سازمان‌های امداد‌رسان برقرار شده تا الگوی هماهنگ از اقدام جمعی ایجاد شود. شریعتی با اشاره به اهمیت تقویت تاب‌آوری اجتماعی می‌گوید: تاب‌آوری فقط در ساخت‌وساز و زیرساخت نیست؛ مردم نیز باید در برابر بحران‌ها آماده و آگاه باشند و آموزش‌های عمومی در زمینه مصرف آب، تفکیک زباله، صرفه‌جویی در انرژی و نحوه رفتار در زمان حوادث به‌صورت مستمر انجام می‌شود و نتایج آن نیز مشهود است. مردم اصفهان آگاه، همراه و فهیم هستند و همین موضوع باعث شده در بسیاری از بحران‌ها کمترین آسیب را ببینیم. او با اشاره به اقدامات پیشگیرانه در حوزه آب می‌افزاید: با توجه به خشکسالی، برنامه‌ریزی ویژه‌ای برای مدیریت مصرف آب انجام شده‌است و تغییر گونه‌های گیاهی، کاهش چمن‌کاری، استفاده از پساب تصفیه‌شده برای آبیاری فضای سبز واحداث شش تصفیه‌خانه شهری ازجمله اقدامات کلیدی در این زمینه است و این در حالی است که برخی کلان‌شهرها هنوز در این حوزه عقب هستند. شریعتی خاطرنشان می‌کند: مردم اصفهان در صرفه‌جویی الگوی کشور هستند، حتی میزان تولید پساب نیز کاهش یافته که نشان از کاهش مصرف آب دارد که در صورت کمبود جدی آب، برنامه‌های آبرسانی محلی و تاکتیری پیش‌بینی شده تا مردم با مشکل روبه‌رو نشوند و هدف ما این است که هیچ منطقه‌ای از خدمات حیاتی محروم‌نماند.

تاب‌آوری شهری، کلید پایداری شهرها در برابر تغییرات اقلیمی

سیدبه بازرگان، دکترای برنامه‌ریزی شهری با اشاره به نقش تاب‌آوری شهری در رویارویی با تغییرات اقلیمی می‌گوید: شهرها همان‌گونه که بیشترین تأثیر را بر محیط طبیعی دارند، در برابر پدیده‌های طبیعی نیز از آسیب‌پذیرترین می‌دهد که ترکیب برنامه‌ریزی علمی، همکاری سازمان‌های امداد‌رسان و همراهی فعال مردم می‌تواند شهری مقاوم و پایدار در برابر بحران‌های محیطی، اجتماعی و روانی ایجاد کند. این رویکرد نشان می‌دهد که تاب‌آوری شهری، فرآیندی چندبعدی و پویا است که نیازمند هماهنگی میان مدیریت شهری، جامعه و نهادهای تخصصی است. از منظر تغییرات اقلیمی، تاب‌آوری به معنای توانایی سازگاری با شوک‌ها و اختلالات محیطی و بازسازی سریع پس از بحران است؛ شهرهایی همچون اصفهان با اجرای سیاست‌های مدیریتی، اجتماعی و زیست‌محیطی و سرمایه‌گذاری در آموزش عمومی و صرفه‌جویی منابع، نمونه‌ای از شهری مقاوم و آینده‌نگر ارائه می‌دهند، بنابراین توسعه پایدار شهری بدون توجه به تاب‌آوری، ناقص خواهد بود و تجربه اصفهان می‌تواند الگوی الهام‌بخش برای سایر کلان‌شهرهای ایران در مسیر مدیریت بحران، حفاظت از منابع و افزایش کیفیت زندگی شهروندان باشد.

تاب‌آوری شهری تنها به ساخت‌وساز مقاوم یا زیرساخت‌های فیزیکی محدود نمی‌شود، بلکه شامل مشارکت اجتماعی، آموزش مستمر، مدیریت منابع و اطلاع‌رسانی صحیح نیز هست. تجربه اصفهان نشان می‌دهد که ترکیب برنامه‌ریزی علمی، همکاری سازمان‌های امداد‌رسان و همراهی فعال مردم می‌تواند شهری مقاوم و پایدار در برابر بحران‌های محیطی، اجتماعی و روانی ایجاد کند. این رویکرد نشان می‌دهد که تاب‌آوری شهری، فرآیندی چندبعدی و پویا است که نیازمند هماهنگی میان مدیریت شهری، جامعه و نهادهای تخصصی است. از منظر تغییرات اقلیمی، تاب‌آوری به معنای توانایی سازگاری با شوک‌ها و اختلالات محیطی و بازسازی سریع پس از بحران است؛ شهرهایی همچون اصفهان با اجرای سیاست‌های مدیریتی، اجتماعی و زیست‌محیطی و سرمایه‌گذاری در آموزش عمومی و صرفه‌جویی منابع، نمونه‌ای از شهری مقاوم و آیندنگر ارائه می‌دهند، بنابراین توسعه پایدار شهری بدون توجه به تاب‌آوری، ناقص خواهد بود و تجربه اصفهان می‌تواند الگوی الهام‌بخش برای سایر کلان‌شهرهای ایران در مسیر مدیریت بحران، حفاظت از منابع و افزایش کیفیت زندگی شهروندان باشد.

تاب‌آوری شهری تنها به ساخت‌وساز مقاوم یا زیرساخت‌های فیزیکی محدود نمی‌شود، بلکه شامل مشارکت اجتماعی، آموزش مستمر، مدیریت منابع و اطلاع‌رسانی صحیح نیز هست. تجربه اصفهان نشان می‌دهد که ترکیب برنامه‌ریزی علمی، همکاری سازمان‌های امداد‌رسان و همراهی فعال مردم می‌تواند شهری مقاوم و پایدار در برابر بحران‌های محیطی، اجتماعی و روانی ایجاد کند. این رویکرد نشان می‌دهد که تاب‌آوری شهری، فرآیندی چندبعدی و پویا است که نیازمند هماهنگی میان مدیریت شهری، جامعه و نهادهای تخصصی است. از منظر تغییرات اقلیمی، تاب‌آوری به معنای توانایی سازگاری با شوک‌ها و اختلالات محیطی و بازسازی سریع پس از بحران است؛ شهرهایی همچون اصفهان با اجرای سیاست‌های مدیریتی، اجتماعی و زیست‌محیطی و سرمایه‌گذاری در آموزش عمومی و صرفه‌جویی منابع، نمونه‌ای از شهری مقاوم و آیندنگر ارائه می‌دهند، بنابراین توسعه پایدار شهری بدون توجه به تاب‌آوری، ناقص خواهد بود و تجربه اصفهان می‌تواند الگوی الهام‌بخش برای سایر کلان‌شهرهای ایران در مسیر مدیریت بحران، حفاظت از منابع و افزایش کیفیت زندگی شهروندان باشد.

در این بخش است. انحصامی ادامه داد: در هدف خرد دوم، افزایش حس تعلق شهروندان، ارتقای تعاملات اجتماعی و تقویت حضورپذیری فضاهای شهری مورد توجه قرار دارد؛ برای تحقق این هدف، راهبردهایی همچون ایجاد فضاهای تفریحی و خانوادگی با مشارکت مردم، کاهش هزینه‌های تفریح و ورزش، ارتقای امنیت در فضاهای شهری به‌منظور رفع نقاط

در دنیای امروز، شهرها بیش از هر زمان دیگری در معرض بحران‌های اقلیمی و محیط‌زیستی همچون خشکسالی، کمبود آب، سیلاب‌های ناگهانی و آلودگی هوا هستند؛ در این میان شهر اصفهان با ترکیب مدیریت علمی بحران، آموزش مستمر شهروندان و همکاری سازمان‌های شهری، الگوی موفق از تاب‌آوری شهری ارائه می‌دهد. به گزارش ایمناء، امروزه شهرها در سراسر جهان با پدیده‌هایی همچون افزایش دمای هوا، بارش‌های غیرقابل‌پیش‌بینی، خشکسالی‌های بی‌دریی، کاهش منابع آب و گسترش آلودگی هوا دست‌به‌گیران هستند و این تحولات نه‌تنها ساختار کالبدی و زیست‌محیطی شهرها را به چالش می‌کشند، بلکه بنیان‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع شهری را نیز دستخوش دگرگونی می‌کند و در چنین شرایطی، تاب‌آوری شهری به‌عنوانی یک شهر در حفظ عملکرد، سازگاری و بازپایی پس از بحران، به کلید بقا و پایداری شهرها در عصر تغییرات اقلیمی بدل شده است. تاب‌آوری شهری مفهومی چندوجهی است که در تقاطع میان برنامه‌ریزی شهری، مدیریت بحران، توسعه پایدار و عدالت زیست‌محیطی شکل گرفته است و این رویکرد، توانایی شهر در جذب، انطباق و بازسازی در برابر شوک‌ها و فشارهای ناشی از پدیده‌های طبیعی و انسانی را تعریف می‌کند. هنگامی که یک شهر تاب‌آور طراحی می‌شود، به‌جای آنکه در برابر بحران فروپاشد، از آن می‌آموزد، خود را ترمیم می‌کند و حتی قوی‌تر از گذشته بازمی‌گردد و چنین شهری از سیستم‌های هوشمند، زیرساخت‌های سبز، سیاست‌های مشارکتی و الگوهای پایدار برای مواجهه با تهدیدات اقلیمی بهره می‌گیرد. تغییرات اقلیمی در دهه‌های اخیر چهره شهرها را دگرگون کرده است و افزایش میانگین دما موجب گسترش پدیده «جزیره حرارتی شهری» شده، بارش‌های شدید به وقوع سیلاب‌های ناگهانی انجامیده، و خشکسالی‌های ممتد منابع آبی و فضای سبز را تهدید کرده است. در برابر این وضعیت، شهرهای تاب‌آور با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و دانش بومی تلاش می‌کنند تا تعادل جدیدی میان آسمان و محیط برقرار کنند و استفاده از مصالح سازگار با اقلیم، توسعه فضاهای سبز عمودی، بازچرخانی آب، طراحی معابر نفوذپذیر برای جذب روان‌آب‌ها و توسعه سامانه‌های پایش هوشمند از جمله راهکارهایی است که تاب‌آوری شهری را تقویت می‌کند. تاب‌آوری شهری تنها در زیرساخت‌ها خلاصه نمی‌شود؛ بلکه به بُعد انسانی و اجتماعی شهر نیز گره خورده است و مشارکت شهروندان در فرآیند تصمیم‌گیری، آموزش همگانی درباره تغییرات اقلیمی، تقویت حس تعلق مکانی و افزایش سرمایه اجتماعی از عوامل کلیدی در شکل‌گیری شهرهای تاب‌آور به شمار می‌روند؛ شهری که مردم آن آموزش‌دیده، مسئول و آگاه باشند، در زمان بحران نه‌تنها دچار فروپاشی نمی‌شود، بلکه به نیرویی منسجم برای عبور از بحران تبدیل خواهد شد. در این میان، نقش مدیریت شهری و سیاست‌گذاری‌های کلان نیز بسیار حیاتی است و شهردارهای و شوراهای شهر باید با تدوین طرح‌های جامع سازگار با اقلیم، تدوین نظام‌های هشدار سریع، ارتقای استانداردهای ساخت‌وساز، توسعه حمل‌ونقل پاک و افزایش کارایی انرژی در ساختمان‌ها، زیرساخت تاب‌آوری را در همه ابعاد شهر نهادینه کنند، همچنین همکاری میان شهرها در قالب مجامع شهری، شبکه‌های جهانی و پیمان‌های اقلیمی می‌تواند به تبادل تجربیات موفق در مسیر تاب‌آوری کمک کند.

تاب‌آوری شهری در اصفهان؛ از مدیریت بحران تا آموزش و مشارکت مردمی در مسیر پایداری شهری احمد شریعتی، عضو هیئت‌رئیس شورای اسلامی شهر اصفهان با اشاره به میزان تاب‌آوری شهروندان اصفهان در برابر بحران‌های محیطی و شهری اظهار می‌کند: در هر شهر و محیطی که انسان زندگی می‌کند، لازم است ظرفیت‌ها، پتانسیل‌ها، تهدیدها و فرصت‌های آن محیط به‌درستی شناخته شود تا بتوان در رویارویی با بحران‌ها و تهدیدهای احتمالی، برنامه‌ریزی اصولی و اثربخش داشت. او ادامه می‌دهد: نخستین گام در مدیریت بحران، «شناخت» است؛ شناختی که راهنمای اقدامات پیشگیرانه، پافندی و

تاب‌آوری شهری در اصفهان؛ از مدیریت بحران تا آموزش و مشارکت مردمی در مسیر پایداری شهری

اصفهان با اشاره به میزان تاب‌آوری شهروندان اصفهان در برابر بحران‌های محیطی و شهری اظهار می‌کند: در هر شهر و محیطی که انسان زندگی می‌کند، لازم است ظرفیت‌ها، پتانسیل‌ها، تهدیدها و فرصت‌های آن محیط به‌درستی شناخته شود تا بتوان در رویارویی با بحران‌ها و تهدیدهای احتمالی، برنامه‌ریزی اصولی و اثربخش داشت. او ادامه می‌دهد: نخستین گام در مدیریت بحران، «شناخت» است؛ شناختی که راهنمای اقدامات پیشگیرانه، پافندی و

ضرورت ورود شهرداری در ساخت‌وسازهای مخرب منظر شهری

گروه اصفهان: معاون شهرسازی و معماری شهردار اصفهان ورود شهرداری در ساخت‌وسازهای مخرب منظر شهری را ضروری دانست و گفت: نماهای شهری اصفهان باید متناسب با هویت فرهنگی و تاریخی شهر طراحی شود. مرتضی حسام‌نژاد با اشاره به وضعیت فعلی ساخت‌وساز در شهر اصفهان اظهار کرد: در حال حاضر، شرایط ساخت‌وساز در شهر اصفهان اگرچه با رونق سال‌های گذشته فاصله دارد، اما به سمت بهبود در حرکت است، در ماه‌های اخیر به دلیل شرایط اقتصادی و برخی تحولات، سازندگان با احتیاط بیشتری وارد بازار شده‌اند، اما نشانه‌های بازگشت رونق مشاهده می‌شود، او با بیان اینکه مهم‌ترین مأموریت در معاونت شهرسازی، تسهیل امور شهروندان در زمینه دریافت مجوزها و پروانه‌های ساختمانی است، افزود: هرچه فرایندها شفاف‌تر و قابل پیش‌بینی‌تر باشد، اعتماد و مشارکت سرمایه‌گذاران افزایش پیدا می‌کند. معاون شهرسازی و معماری شهردار اصفهان با اشاره به اختیارات مالک در تغییر ملک تصریح کرد: هرچند مالک در محدوده ملک خود اختیاراتی دارد، اما هنگامی که رفتار یا ساخت‌وساز او بر منافع عمومی، نمای شهری، ایمنی یا معیار تأثیر بگذارد، نظارت و ورود حاکمیت ضروری است، یرای مثال، نصب کولر یا تأسیسات روی نمای ساختمان، خاک‌برداری بدون رعایت اصول ایمنی، یا تغییراتی که موجب خدشه به سیما و منظر شهری می‌شود، از جمله مواردی است که شهرداری باید ورود پیدا کند. شهر اصفهان به دلیل هویت تاریخی و فرهنگی خاص خود نیازمند دقت و ظرافتی همچون جواهرتراشی است و هر نوع ساخت‌وساز باید با این نگاه انجام شود. حسام‌نژاد با اشاره به وظایف سیما و منظر شهری در معاونت شهرسازی خاطرنشان کرد: این کمیته حاصل تلاش چند دهساله شهرداری و جامعه معماران اصفهان است و وظیفه دارد طرح‌های نما برای ساختمان‌های واقع در خیابان‌های اصلی و بافت تاریخی را بررسی و تصویب کند، کمیته متشکل از مدیران شهری و نخبران معماری است و هر هفته برگزار می‌شود، طرح‌ها توسط طراحان ارائه و سپس داوری می‌شوند تا اصلاحات لازم انجام و نماهای مناسب با بافت فرهنگی و تاریخی اصفهان به تصویب برسند.

اجرا و تکمیل ۸۷ پروژه مشارکتی در شهر اصفهان

گروه اصفهان: مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری اصفهان از اجرا و تکمیل ۸۷ پروژه مشارکتی در اصفهان خبر داد و گفت: این پروژه‌ها در مدل‌های گوناگون مشارکتی و در حوزه‌های مختلف شهری اعم از زیست‌محیطی و حمل‌ونقل عمومی اجرا شده است. مسعود حیدری اظهار کرد: از ابتدای شکل‌گیری گیري سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری اصفهان تا کنون ۲۹۷ قرارداد مشارکت عمومی-خصوصی منعقد شده است، او افزود: ارزش ریالی پروژه‌ز شده این قراردادها (با عدد شاخص قیمت مصرف‌کننده سی‌سی‌آی) تا پایان شهریور ۸۲ همت برآورد می‌شود. مدیرعامل سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های مردمی شهرداری اصفهان خاطرنشان کرد: در حال حاضر ۸۷ پروژه مشارکتی در مدل‌های گوناگون مشارکتی و در حوزه‌های مختلف شهری اعم از زیست‌محیطی، حمل‌ونقل عمومی، تجاری، اداری و مسکن در حال تکمیل است. حیدری ادامه داد: ارزش ریالی این پروژه‌ها نیز (با عدد شاخص قیمت مصرف‌کننده سی‌سی‌آی تا پایان شهریور) حدود ۲۸ همت برآورد می‌شود.

جشنواره لوازم التحریر بازارهای کوثر

گروه اصفهان: مدیرعامل سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآوردهای کشاورزی شهرداری اصفهان گفت: در جشنواره «فروش ویژه لوازم‌التحریر» که به‌مناسبت بازگشایی مدارس در بازارهای کوثر شهرداری اصفهان برگزار شده بود، شهروندان اصفهانی موفق شدند از تخفیف‌های گسترده‌ای به ارزش ۵۱ میلیارد ریال بهره‌مند شوند. علی حاجیان اظهار کرد: جشنواره «فروش ویژه لوازم‌التحریر» بازارهای کوثر شهرداری اصفهان از دهم شهریور تا دهم مهر سال جاری برگزار شد و طی آن انواع لوازم‌التحریر از جمله کاغذ، دفترهای مختلف، خودکار، مداد و بیش از ۱۰۰ قلم کالا و وسایل مورد نیاز دانش‌آموزان از مهدکودک تا دانشگاه در دسترس شهروندان قرار گرفت. او افزود: این جشنواره با هدف کاهش دغدغه‌های مالی خانواده‌ها و حمایت از دانش‌آموزان در آستانه آغاز سال تحصیلی برگزار شد و تخفیف‌های ویژه‌ای برای اقلام مختلف در بازه‌های اصفهان تجریع کرد. مجموع تخفیف‌های ارائه شده در این جشنواره به بیش از ۵۱ میلیارد ریال رسیده که نشان‌دهنده تلاش شهرداری برای حمایت مستقیم از شهروندان و ارتقای رفاه اجتماعی آن‌ها است. حاجیان تأکید کرد: برگزاری این جشنواره بخشی از برنامه‌های سالانه سازمان ساماندهی مشاغل شهری و فرآوردهای کشاورزی شهرداری اصفهان است و به هدف تقویت دسترسی خانواده‌ها به کالاهای ضروری با کیفیت و قیمت مناسب، توسعه پیدا می‌کند.